

G E Z

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

K O Ł O B R Z E G

1. Nazwa

**KAPLICA SZPITALNA,
OB. CERKIEW GRECKOKATOLICKA
PW. OPIEKI MATKI BOŻEJ**

2. Czas powstania

**pocz. XX w.
przeb. I. 90. XX w.**

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Elewacja północno-wschodnia

Widok ogólny bryły od strony południowej

Elewacja północno-wschodnia

Detal okna i gzymsu wieńczącego

4. Adres (ulica, nr posesji)

**Kołobrzeg
ul. Szpitalna 1
p-ta 78-100
nr dz. 55/3, obr. 11**

5. Przynależność administracyjna

województwo **zachodniopomorskie**

powiat **kołobrzeski**

gmina **Miasto Kołobrzeg**

6. Formy ochrony

mpzp:

**Uchwała nr VI/73/19
Rady Miasta Kołobrzeg, z dn. 19.03.2019 r.**

Inne:

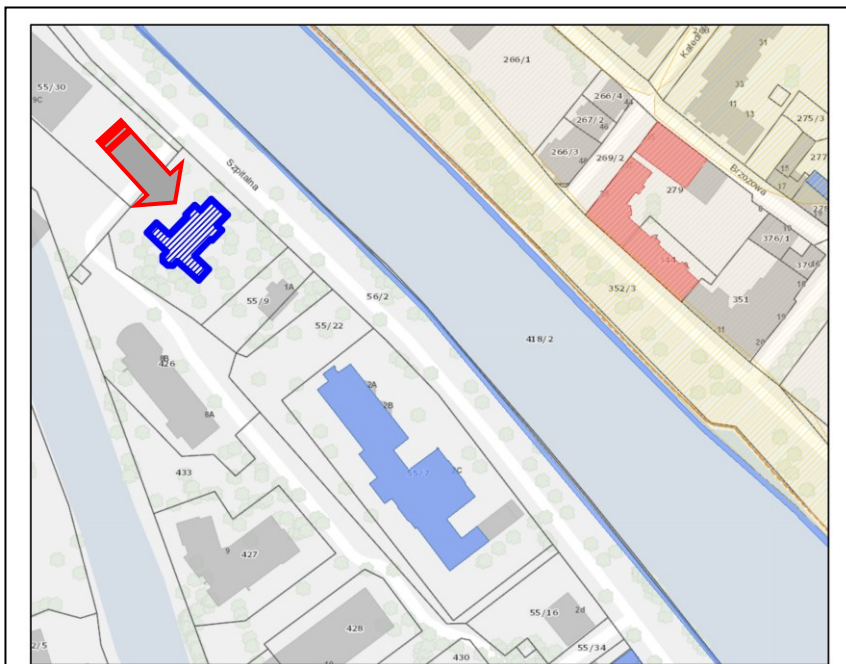
**Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków
na podstawie Zarządzenia Nr 87/14
Prezydenta Miasta Kołobrzeg
z dn. 21.10.2014 r.
(aktualizacja: zarządzenie nr 101/22
z dn. 26.08.2022 r.)**

8. Historia, opis i wartości

Budynek obecnej cerkwi greckokatolickiej zbudowany został na pocz. XX w. jako kaplica szpitalna. W latach 90-tych XX w. świątynię rozbudowano o pięcioboczne zamknięcie prezbiterium i dwie boczne sanki w części południowo-zachodniej.

Budynek sakralny powstał jako tynkowana kaplica o zwartej bryle, na planie prostokąta ustawionego prostopadłe do rzeki, z dwoma aneksami przy dłuższych bokach. Całość przekryta dachem trzyspadowym. Szczytowa elewacja frontowa uzyskała historyzującą formę świątyni klasycyzmu, z czterema pilastrami wspierającymi belkowanie (z gładkim fryzem i wydatnym profilowym gzymsem wieńczącym) stanowiące podstawę płaskiego tympanonu, ograniczonego połączonymi dachowymi korpusami. Osiowość szczytu podkreśla centralnie ulokowane wejście zwieńczone łukowym naświetlem górnym i półkolistą okno nad gzymsem. Dobudowane w l. 90. XX w. poligonalne zamknięcie prezbiterium oraz sale po jego obu bokach, o wysokości takich samych jak boczne aneksy, przekryto dachami trzyspadowymi. Nawa główna posiada ośmioboczną sygnaturkę z zwieńczoną dachem cebulowym. Dwie mniejsze sygnaturki otrzymały również boczne, dobudowy. Pokrycie całości dachów, opierzenia, rynny i rury spustowe wykonano z blachy miedzianej. Okna z opaskami profilowanymi, w wyższych ścianach zwieńczono łukowo, pozostałe posiadają płaskie nadproża. Całość stolarki drewniana. Wszystkie drzwi zewnętrzne drewniane z półkolistymi lub koszowymi naświetlami górnymi.

Cerkiew (dawna kaplica), mimo rozbudowy zachowała czytelną oryginalną formę architektoniczną jak również kompozycję fasady frontowej. Rozbudowa z l. 90. XX w. w harmonijny sposób koresponduje z pierwotną formą architektoniczną i wystrojem elewacji.

Kołobrzeg, ul. Szpitalna 1 - kaplica cerkiew: <https://mapy.gis.kolobrzeg.pl>

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania – zły:

- budynek jest zawilgocony z powodu niedrożnego systemu odprowadzenia wód opadowych prawdopodobnie zniszczonego przez korzenie drzew,
 - betonowa opaska wokół budynku wzmacnia zawilgocenie.
- Widoczne wyraźne spękania konstrukcyjne pomiędzy głównym korpusem, a częściami dobudowanymi w latach 90-tych.

Wnioski i zalecenia konserwatorskie:

- należy jak najszybciej przeprowadzić remont instalacji odprowadzającej wody opadowe,
- należy wykonać ocenę (ekspertyzę) stanu technicznego budynku, by pilnie dokonać właściwych napraw w posadowieniu budynku
- wszelkie prace budowlano-konserwatorskie winny być zgodne z zapisami mpzp oraz uzgodnione z MKZ w Kołobrzegu.
- ochrona w zakresie zachowania: bryły budynku, wystroju architektonicznego elewacji oraz kształtu i rozmieszczenia okien.

Oprac.: K. Tymbarski

10. Wykonanie karty
(autor, data i podpis)

**Biuro Dokumentacji Zabytków
w Szczecinie**
Maria Witek
10.2024

faksymile podpisu

11. Zatwierdzenie karty
(podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

* dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków